

Jus Canonicum Practice Explicatum

Seu Decisiones Casuum Ad Singulos Decretalium Gregorii Papæ IX. Titulos,
& ad Consuetum Referendi Modum accommodatae

Complectens dimidiam Decretalium Partem, videlicet nonaginta duos
Titulos, nimirum usque ad Titulum XX. Libri de Feudis exclusivè

Pichler, Vitus

Ingolstadii, 1728

Quæst. An & quomodo in possessionem bonorum Rei contumacis immitti
debeat Actor?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62305](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-62305)

competentia est dubia. D. à Widmont
lo, cit. n. 37. in nostro autem casu du-
bium tale non datur, sed manifestè

Wolfgangum eximit, & ab omni
contumacia purgat qualitas Clericalis,
& Superioris prohibitio specialis.

TITULUS XV.

De eo, qui mittitur in possessionem causâ
rei servandæ.

DECISIO LVIII.

De Creditore contra Debitorem contumacem
agente.

SPECIES FACTI.

Dieboldus Nobilis Bavarus in Uni-
versitate Ingolstadiensi per sex
annos verfatus apud Urbanum bene-
habentem Civem ejusdem urbis, ubi
holifabatur convenienti cubiculo &
decenti victu fruitus, successivè sat
magnum debitum contraxit, nimirum
1000. fiorenorum, quos Urbanus ei-
dem suppeditavit, partim in alimen-
ta, partim in vestimenta ipsius. Ab-
solitus studiis, cum non esset solven-
do, bonis quidem verbis & spe sol-
vendi interesse pro credita summa la-
claruit Urbanum, sed nec de summa

nec de censibus promissis quidquam
persolvit, ut tandem Urbanus multo-
rum annorum moræ impatiens coram
quodam Bavariæ Excelso Regimine,
in cuius finibus divitem Dieboldus
Hoffmarchiam, licet debitum multum
oneratam, possidet, eundem convé-
nit, & post primam, secundam, &
teriam citationem contumaciter non
comparente Diepolo in posses-
sionem Hoffmarchiæ pro quantitate de-
biti petuit immitti accusatâ prius con-
tumaciâ. Ex quo nascitur

QUÆSTIO.

An Reo contumaciter absente possit & debeat Actor mitti
in possessionem bonorum Rei, & quomodo?

Missionem in possessionem appa-
reanter non levia dissuadent ar-

gumenta. I. Missio in possessionem
bonorum ex decreto Judicis facienda

O o 2

re-

requirit præviā causæ cognitionem.
I. 3. §. Si causa. ff. de bonor. possif. l.
I. S. decretalis. ff. de Successorio editio:
 sed ubi Reus semper absuit, & nunquam proinde auditus est, cognitione
 causæ expediti non potest. c. 1. de
 caus. possif. Vulteius de Judiciis. l. 3.
 c. II. n. 3. ergo. II. Litis contestatio est
 fundāmentum Judicij. l. 15. ff. Ratam
 rem. adeoque eā non præmisā non
 potest ulla sententia, qualis esset de-
 cretum immisionis, proferti. c. 1. §.
2. ut lite non contest. ergo lite pro-
 pter absentiam Rei nunquam conte-
 stata non potest decerni contra con-
 tumacem missio in possessionem. III.
 Contumax in comparendo potest alii
 remedii Juris cogi ad fulcipientium
 Judicium, ejusque coerceri contum-
 macia, v. g. sequestratione fructuum
 vel possessionis rerum contumacis, in
 tertium translatæ: captione pignorum
 ex rebus Rei absentis: arrestatione
 vel captura aut incarceratione perso-
 nae contumacis: mandato, ut debi-
 tores contumacis non huic, sed Actori,
 qui prætendit debitum contra con-
 tumacem, solvant sua debita, vel in-
 terim apud se retineant; item multa
 pecunaria &c, & quia hæc remedia
 videntur esse conducillora, debent
 adhiberi: ergo non debet, imò nec
 potest decerni, immisso in bona; pra-
 fertim quia IV. Contumax de Jure
 punitur damno litis. l. 53. ff. de re
 judic. item amissione possessionis bo-
 norum transferenda in Actorem ma-
 nū militari; ergo non est necessaria
 decretalis immisso in possessionem,

imò nec utilis. V. Immisso in pos-
 sessionem defacto est abrogata; ne-
 licet olim in Camera Imperiali con-
 tumacem procedi potuerat in
 banno Imperiali, vel immisso in
 bona contumacis, vel processu in casu
 principali, prout voluisset Actor, fi-
 dinat. Cam. p. 3. tit. 43. ad prim. la-
 die tamen in Imperio Romano
 ppter Executionis difficultatem sub-
 tum est bannum, & immisso. M. Abschied de Anno 1654. l. 36. S.
 pariter ex consuetudine in aliis tribu-
 libus alia remedia adhibentur con-
 tumaces. VI. Non potest decerni
 immisso, & quomodo debeat: ergo. At
 His Juris considerationibus obstantibus vera est Jurique com-
 mior, & recepta doctrina, quod Acto-
 ri contra Reum contumacem possit in-
 si Actor id exigat, & aliud Judicium
 arbitrii non obstat, debeat immisso
 in bona contumacis, conseq-
 uentia in hac contingencia facti est
 Urbanus in bona Dieboldi. Summa
 ex c. 1. 2. 3. b. t. c. 5. §. fin. ut. lat. n.
 contest. l. 8. C. quomodo § quando Hiltrop. in Proces. Judicij. p. 2.
 7. n. 6. Berlich. pract. conclus. p. 2.
 concl. 17. n. 23. D. à Widmann. Pand. tit. si quis in jus vocat. num. 1.
 Ista autem immisso ab initio fit ex
 mo decreto, Germanicè die Einflas-
 sionis erster Erkandus) qua statim tribuit veram possessionem. In
 solidum simplicem custodiā & pug-
 naciam. Myrl. cent. 1. obs. 21.
 contumax radiō affectus tandem con-

petat, & respondeat. c. fin. §. in aliis, ut non contest. nam non obstante, quod Adversarius sit immisus in agrum, g. ipse nihilominus debitor de- tenere, ferre, metere &c. fructus item perceptos tenet immisso tan- quam custodi relinquare, vel, si du- rables non sint, bona fide vendere eos ab immisso, & pretium inde ac- quisitum retinere fideliter; si vero contumax colere agrum v. g. nollet, ne immisus omnia predicta facere possit, expensasque factas semper de- dicare. Et hinc præsens Titulus in iure inscribitur, *de eo, qui mittitur in possessionem causâ rei servanda*. quoniam in possessionem exprimo de- dem non fit verus possessor, quam- vis dicatur constitui & esse in possessio- ne. Unde, si Reus contumax refuscat, & intra annum in Judicio se listat, de- duco recuperat res cum fructibus sub- lata sumptione, at non aliter, nisi ex- perita Actor prius refusis, & præstata causione idonea de lite prosequenda. l. 15. C. de Judic. Auth. & qui jurat. C. de bonis mob. Jud. possid. Quod si vero Reus tam contumaciam continuet per integrum annum, & intra illum non se listat in Judicio, via aperitur immis- sionis in bona ex secundo decreto, seu iusto Judicis, der Einszung aus der anderen Erkundtnus / & quidem, si actio personalis esset instituta, medi- ante sententia Judicis interlocutoria ad ultimam Actoris; si vero actio re- dis est instituta, non opus est novo decreto vel sententiâ Judicis, sed di- dam immisionem operatur solus an-

ni lapsus. c. i. in fin. b. t. c. 9. de do- lo. c. ii. de offic. ord. Statuta Bavar. Gerichts-Ordnung dritten Titul neunten Gesetz. Zoël. adff. Tit. de reb. auth. Jud. possid. n. 6. Et hæc im- missio ex secundo decreto trlbuit veram possessionem, & omnia commoda possessionis, ita ut etiam post anni la- plsum compârens Reus non amplius audiatur super possessione, solùmque Judicium Petitorum super proprieta- te eidem relinquatur, refusis prius expensis. c. quoniam fin. §. in aliis. ut lite non contest. Porro si actio realis est instituta, fit immisso in possessionem rei, quam petit Actor in suo libello; si vero personalis, olim quidem fiebat immisso in omnia bona. l. i. ff. quib. ex caus. in possess. eat. hodie vero tan- tum pro quantitate & mensura debiti. Auth. Et qui & c. quoniam §. fin. ut lite non cont. cit. atque ibi DD. Præterea si actio personalis est instituta, immis- sio decerni & fieri debet prius in bona mobilia, & tum primum, si mobilia non sufficiant, in immobilia, atque in horum defectu in jura & actiones. per c. cit. & l. 15. §. 2. ff. de re jud. ut quam minime noceatur Reo debitori, & tamen satisfiat Actori.

Dixi in Resolutione I. *imò debeat immitti, si Actor id exigat*: quod vel maxime intelligendum est in actione reali instituta; tunc enim, si Actor sum- marie & sufficienter probet, præstito saltem juramento, verum esse, quod ait in sua petitione, si non jam ante præstito juramentum calumnia. D. à Widmont ad ff. tit. quib. ex caus. in

Q o 3

pos-

possess. eat. n. 25. In actione verò personali sufficit semiplena probatio summa vel per instrumentum, vel testem unum &c. ac in hujusmodi defectu per juramentum tum veritatis tum calumniae. Dixi II. Et aliud Judicis arbitrio non obstat; non enim, quod Judicis permititur potestati, continuo subjicitur Juris necessitati. l. 40. ff. de Judic. neque necessitatem hanc probat textus in c. 1. de sequestr. possess. ubi sequestrationis mandato revocato præcipitur immisio; nam ideo fuit ibi revocatum sequestrum, quia jam prius in illo casu fuerat decreta missio in possessionem, adeoque non debebat postea fieri sequestrum. Panormit. in c. 2. de dolo. n. 4. Quapropter si attentis circumstantiis Judex censeat, commodiū adhiberi aliud remedium, quo satisfieri Actori nihilominus possit, v.g. sequestrationem, captionem pignorum &c. non videtur obligatus esse Judex determinatè Actorem mittere in possessionem, etiam postulante Actore, quod vel maximè observari cōvenit apud personas Ecclesiasticas. per c. 2. de dolo.

Expedienda nunc veniunt argumenta contraria. Ad I. Dico: licet ad interponendum decretum immisionis in bona requiratur causæ cognitio, ea tamen post tres citationes, quæ ad constituendum Reum contumacem necessariæ sunt, sufficienter habetur; nam post trinam vel peremptoriam citationem non comparens quodammodo habetur pro confessio, consequenter condemnari ad hoc potest, ut pa-

tietur missionem in possessionem hñorum; præterquam quod aliqua cognitio summaria de jure Actoris permitti facile possit, & iuxta dicta periodus debeat; plena vero cognitio causæ, quam impedit Rei absente solū requiratur ad sententiam definitivam, qualis non est decreum missionis. Ad II. Dis. ant. litis contestatio est fundamentum Judicis ordine ad ferendam sententiam definitivam & ultimam. C. Ant. in ordine ad interponendum decretum immisionis in bona contumacis, quo est interlocutio, & remedium invenerit ad hoc, ut Reus compellatur a litim contestandam, eaque mediet ad sententiam definitivam procedit. N. Ant. Et Conf. Ad III. Quavis Reus contumax aliis quoqueret diis cogi possit ad fulcipientium dicuum, tamen si Actor petat immisionem in bona, à Juribus concedentia ei negari non debet; cum hoc medium possit esse Actori carceris illius, & alias sententia, etiam intercessoria, debeat conformari petitioni Actoris. arg. l. 18. ff. commun. Clem. 2. de V. S. Ord. Can. p. 2. n. 43. cit. Statut. Bav. Gerichts-Ordnung dritten Tit. fünften Gef. præterim in actione reali, ubi Actore prætendit jus in re certa, imo & in actione personali electio videtur impenes. Actorem, nisi circumstantia aliud adhiberi remedium postulent, si Judex censeat, convenientius aliquid ripiendum esse; quod arbitrium factum praxis concedit Judici, modo Actor

affligeretur consulatur pro suo debito
presente, à Widmont. ad tit. cit. si-
gnis in jus. n. 31. Ad IV. *Litis dam-*
ti coercetur contumax, si post litis
conciliationem contrahit eremodicium
seu contumaciam, h. e. item jam
capian deserit. per Autb. qui semel
commodo & quando Jud. Qui verò
potest sententiam definitivam, & jam
condemnatus se exhibet contumacem,
non militari coercetur, & vi hujs
publico transfertur in Actorum. Do-
cumentar. l. 10. c. 6. Ubi verò
habeat litis contestationem contra
eremodicium, & contumaciter
non compareat, decretalis immisio in
compenus est ad eum coercendum.
Ad V. Quidquid sit de Supremo Ju-
dicio Camerae Imperialis, per illam
stitutionem Recelsus Imperii non
exabrogata in inferioribus tribunalibus
dicta immisio, imò in Bavaria nostra
particularibus legibus est sancta vel
confirmata, tam in ea parte Juris Ba-
varici, que vocatur *Gerichts-Or-
dnung* quām in alia, quæ inscribi-
tur de *Præcessu Summario*. Quòd in
inferioribus tribunalibus soleant adhibi-
bit ali remedia ad compescendam
contumaciam in actione personali, ad-
mitto; exinde autem non sequitur, non
potest adhiberi immisionem in bona,
li hinc determinatè petat Actor, &
idem causam non habeat Judex adhibi-
bit aliud omissa immisio-
ne. Ad VI. Patet responsio ex
declaratione resolutionis nostræ, quòd
autem primò decernenda sit immis-
sionem in possessionem custodiae causâ seu

ex primo decreto, & quidem in actio-
ne reali in possessionem rei petitæ, in
actione verò personali in bona mobilia,
vel in horum defectu in immobilia pro
quantitate & mensura debiti: si verò
contumax intra annum non destiterit
à contumacia, ad instantiam Actoris
decernenda est, & facienda immisio
ex secundo decreto, imò in actione rea-
li non opus est novo Judicis decreto,
sed per ipsum temporis lapsum acqui-
rit immisus veram possessionem rei,
cujus custodiæ duntaxat obtinuerat
per immisionem ex primo decreto. Sed

Contra id, quod diximus, immis-
sum ex primo decreto non fieri verum
possessorum, sed solum consequi cu-
stodiæ velut pignoris prætorii in re,
in quam immisus est, ita insurges
I. Creditor in pignore conventionali
habet veram possessionem rei oppi-
gnoratae. l. 13. §. ult. ff. de Publicia-
na. l. 28. l. 29. l. 35. l. 37. ff. de Pigno-
rat. ait. l. 36. l. 37. l. 40. ff. de acquir.
possess. quia, si pignoris possessionem
amisit, eam persequi potest actione
possessoria in rem. l. 23. ff. de pigno-
rat. l. 10. seq. ff. de pignor. & ratio
est, quia pignus ideo constituitur, ut
suo tempore distrahi possit: ergo eti-
am pignoris prætorii, quod conse-
quitur immisus in possessionem ex primo
decreto, acquiritur vera possessio, &
non tantum custodia; quare enim in
pignore conventionali obtineatur pos-
sessio vera, & non etiam in præto-
rio? præsertim cum etiam pignus præ-
torium actione possessoria persequi
possit creditor virtute missionis in pos-
sessio-

sessionem. l. 2. C. de *Pretorio pignore*. Quin imò II. Actor ratione missum in possessionem consequitur commoda realis possessionis. l. 7. ff. quib. ex caus. in possess. eat. l. penult. ff. ut in possessione legator. habetque interdictum possessorum. l. 1. ff. ne vis fiat. ergo obtinet veram possessionem. III. Restitutio presupponit privationem. c. 1. b. t. c. 1. de *Judic.* quia privatio presupponit actum: sed Reo, comparanti intra annum post immisionem ex primo decreto, restituitur possesso realis. c. fin. §. in aliis. *at lite non contest.* c. 2. 3. de *Off. Ordin.* ergo Actor missus in possessionem ex primo decreto privatur possessione reali: ergo prius obtinuit veram possessionem realem. IV. Si Actor intendit actionem realem in re propria, clarum est, quod missus in ejus possessionem non consequatur pignus; cum in re propria non detur pignus. Si vero intendit actionem personalem, iterum non obtinet pignus; quia in re aliena, nisi Domino volente, non constitutur pignus. l. 10. ff. de *pignorat.* Judex autem, qui immittit in possessionem ex primo decreto, non est Dominus honorum contumacis, neque contumax ipse, qui est Dominus, consentit in pignoris constitutionem: ergo.

¶. Quamvis Bartol. Maranta, Ne-
gusant. & Menoch. his difficultatibus
oppressi docuerint, de Jure quidem
Canonico missum ex primo decreto non
effici verum possessorem, bene tamen
de Jure Civili. Didacus Perez autem

& Seccia aliam viam ingressi duxerint inter actionem realem & personalem, atque censuerint, multa possessionem *ex primo decreto* in acte personali non quidem fieri verae possessorem, sed solum custodie de utroque Jure, at missum in acte reali de Jure Civili verum possessorem constitui, licet de Jure Canonico fiat tantum custos (Pius Auctores refutat Gonzal. ad c. 3. tit. non contest. n. 15. ubi vide: priores Menochius de recuper. ven. Horum tamen neglectis sententiis firmandum est, Actorem missum ex primo decreto in possessionem non sequi istam, sed tantum habere custodiam, non possidere, factum in possessione esse, tam de Jure Civili quam Canonico, propter Recam, & textum in c. 1. b. t. text. in ult. de dolo Item in l. 9. ff. de l. 3. §. fin. ff. de acquir. possess. l. quib. ex caus. in possess. eat. l. 3. C. potior. in pign. l. 8. C. de *bonis* in *Jud.* l. fin. C. de *prætorio pign.* Spirant communiter DD. reliqui tri allegatos. Ratio est, quia possesso Civilis non datur sine operatione Domini: item duo non possident rem possidere in solidum missio in possessionem ex primo decreto antiquum possessorem non detinere sua possessione. l. 5. ff. quib. ex possess. eat. l. si finita i. f. signo tem. ff. de damno infecto. Accedit per missionem ex secundo decreto buatur primum vera possesso, vel anni lapsum in actione reali. d. l. (R.P.)

Julianus Sc. ergo per missionem primo decreto nondum est acquisita vera possessio. Ad difficultates in contrarium haud difficulter respondeatur.

Ad I. Transeat *Antec.* quod absoluere verum non est; quia etiam pignus conventionale non propriè possidentur, cum alias prescriberetur res in pignus data, quod tamen falso est, eo quod detinens pignus non possidat illud nomine proprio, & non rem suam; quamvis aliquos dictis possessionis tribuat creditori pignus conventionale, nempe jus per lungi contra tertium possessorum, & actionem realem. *Neg. Conf.* quia nulla in possessionem ex primo decreto neque talis possessio a Praetore & a jurembitor, sed praesicè custodia. *I. r.* quib. ex caus. in possess. eat. rubr. & nat. h. t. quamvis quasi hypothecaria actio (absque tamen possessione) in l. 2. *C. de Praetorio* pign. concessa sit creditori hoc pignus prætorium detinenti, ex quadam benignitate. *Cuiarius in l. 2. C. de Praetor. pign.* Deinde pignus conventionale non solvitur multilateral pecunia debita: pignus vero prætorium solvitur, quam primum Reus comparuit: ergo longè fortius detinetur, vel possidetur pignus conventionale, quam prætorium. Ad II. *Cit. Ant.* Actor consequitur commoda possessionis ratione immisionis exundo decreto. *C. Ant.* Ex primo decreto, nisi specialiter tribuat vera possessio. *N. Ant.* subinde propter nimiam Rei & insolentem contumaciam (*R.P. Pickley Decisiones.*)

ciam potest Judex statim per primum decretum veram possessionem transferre in actorem, uti in l. 7. cit. factum est, per se autem nec fructus nec alia commoda possessionis consequitur immisus ex primo decreto. Nec interdictum, ne vis fiat, competit Actori immisso ex primo decreto, tanquam possessori, cum alia interdicta possessoria ipsi denegentur. *L. 3. §. creditores 8. ff. uti possidetis.* sed datur ipsum tanquam detentori duntaxat, ut nempe non inquietetur in rei detentione. Ad 3. *Dif. Min.* restitutur possessio realis vera & propriè dicta. *N. Min.* impropriè dicta, & mera detentio. *C. Min.* & post similem distinctionem consequentis negatur illatum. vera possessio per immisionem ex primo decreto non sicut adempta Reo contumaci, adeoque nec ista restitui potest, sed tantum detentio. Ad IV. Quamvis in re propria pignus non detur per se, tamen dari potest, si res est controversa, seu dubium super dominio & proprietate ipsius rei oritur, sicut oritur ex lite mota. Dein in re aliena pignus constitvere licet, ubi ita videtur Magistratus æquum esse, uti fit in immisione in possessionem rei ex causa custodie.

Quæres adhuc, an contra Reum, quirante litis contestationem contrahit eremodictum seu contumaciam, possit perente actore procedi in causa principali usque ad definitivam sententiam inclusivè? *N.* quidquid pauci quidam sentiant, in puncto Juris & in-

Pp

theo-

theoria non potest hoc petere Actor, nec, si is peteret, Judex concedere, ut clarè patet ex rubr. & t. t. ut lite non contest. Mynsing. cent. 4. obs. 66, Spectata tamen praxi multorum locorum stylus Curialis habet, ut etiam lite nondum contestata adversus Reum contumaciam Actorre perente procedatur ad sententiam definitivam in causa principali, uti testantur Besold. in Process. Judiciar. c. 5. th. 4. Andr. Gail l. 1. observ. 80. n. 2. Berlich. p. 1. conclus 17. n. 38. Emeric. à Rosbach in Praxi Civili. tit. 30. n. 31. Notant tamen hi DD. quod, et si ob absens contumaciam lis habeatur & acceptetur pro contestata, & procedatur ad productionem articulorum positionarium, hi tamen articuli non habeantur pro confessatis, sicut sit in casu, quo post litis contestationem Reus contrahit eremodicium, seu contumax sit, sed tantum admittantur ad pro-

bandum: si Actor eos postea suffenter probavit, condemnatur Reus in probatione defecit, ab solvitur (refusis tamen expensis Actoris, contumaciam causatis, si has per Actor) per l. properandum 13. 4. 3. d. Judic. l. Et post editum 73. ff. eod. Andr. Gail. n. 2. cit. & l. 1. observ. 60. n. 8. nisi nempe Actor ab initio per disjunctivè, nimis vel procedent sententiam definitivam, vel se in veram possessionem, aut iustitio quidem petiisset determinare procedi ad definitivam, at in decurso riasset petendo immisionem in possessionem; tunc enim, si suos amicos non convincenter & liquide passet, non absolvendus foret sed Actor in possessionem mittendus per text. in c. 4. de dole & cont. C. quom. & quand. Jud. Andr. n. 4. & 5. D. à Widmont at Siquis in Jus vocatus. n. 25. 26.

TITULUS XVI.

Ut lite pendente nihil innovetur.

DECISIO LIX.

De Nobili contra suos subditos executive procedere adhuc lite pendente.

SPECIES FACTI.

Dionysius Romani Imperii immediatus Nobilis severius, quam oportebat, sui territorii subditos etare coeparat, nova imponendo